

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem, ve věci

žalobkyně: **B. Z.**
zastoupená zmocněncem K. Z.

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18.7.2017, č.j. X/315-PZA,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) ze dne 18. 7. 2017, č. j. X/315-PZA, byly zamítnuty námitky (§ 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, dále též „zák. č. 582/1991 Sb.“) žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 5. 2017, č. j. R-12.5.2017 – 424/ X, kterým žalovaná podle nařízení vlády č. 325/2016, o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2015, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2015, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2017 a základní výměry důchodu stanovené pro rok 2017 a o zvýšení důchodů v roce 2017 (dále

těž „nařízení vlády č. 325/2016 Sb.“), zvýšila žalobkyni od lednové splátky 2017 (konkrétně od 24. 1. 2017) vyplácený invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na 11 803 Kč měsíčně (základní výměra byla navýšena na 2550 Kč měsíčně a procentní výměra na 9 253 Kč měsíčně).

2. Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 18. 7. 2017, č. j. X/315-PZA, podala žalobkyně žalobu, v níž nezpochybňovala, že žalovaná při zvyšování invalidního důchodu postupovala v souladu s § 67 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a s nařízením vlády č. 325/2016 Sb., namítala však (jednalo se, jak sama žalobkyně v úvodu žaloby zdůraznila, o jedinou žalobní námitku), že žalovanou aplikované právní normy jsou protiústavní, neboť stanoví, že důchody se zvyšují až od splátky důchodu (splatné v lednu), v důsledku čehož důchodci s pozdějším dnem výplaty důchodu (mezi než patří i žalobkyně) mají k dispozici valorizovaný důchod později, navíc na část peněz nedosáhnou vůbec (žalobkyně konkrétně uvedla, že „*nikdy neobdržela a neobdrží valorizaci r. 2017 na dny 2. – 23. ledna 2017*“). Dle žalobkyně je „*tedy mezi důchodci rozdíl, který nelze nevidět*“. Žalobkyně proto navrhl, aby soud podle § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přerušil řízení a věc v souladu s čl. 95 odst. 2 Ústavy předložil Ústavnímu soudu.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jejího názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
4. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) žalobou napadené rozhodnutí [přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.)] a dospěl k závěru, že **ž a l o b a n e n í d ů v o d n á**.
5. Předně je třeba připomenout, že se žalobkyně obrací na správní soudy s žalobou směřující proti rozhodnutí žalované o zvýšení invalidního důchodu již poněkolkáté [jen Nejvyšší správní soud ve skutkově a právně téměř totožných věcech rozhodoval třikrát (řízení byla u Nejvyššího správního soudu vedena pod sp. zn. 3 Ads 15/2013, sp. zn. 2 Ads 121/2015 a sp. zn. 1 Ads 171/2016) a o jedné kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud dosud nerozhodl (věc je vedena u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 Ads 98/2018); žalobkyně se též opakovaně (bez úspěchu) obracela i na Ústavní soud (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2012, sp. zn. IV. ÚS 447/12, ze dne 3. 4. 2012, sp. zn. IV. ÚS 1079/12, a zejména usnesení ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 281/14)], přičemž gros argumentace žalobkyně se nemění. Soud se proto k základní žalobní námitce žalobkyně vyjádří pouze stručně, neboť by bylo iracionální stále dokola opakovat již několikrát finálním vnitrostátním interpretem správního práva vyslovené (a Ústavním soudem akceptované - srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 281/14) závěry, k jejichž přehodnocování nejsou krajské soudy povolány (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2006, č. j. 1 Aps 2/2006 – 68, a § 17 s. ř. s.).
6. Podle § 67 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jehož ústavnost žalobkyně zpochybňuje, platí, že základní výměry a procentní výměry vyplácených důchodů se zvyšují od splátky důchodu splatné v lednu. Podle § 4 nařízení vlády č. 325/2016 Sb. účinného od 1. 1. 2017 se důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí přiznané před 1. lednem 2017 zvyšují od splátky důchodu splatné po 31. prosinci 2016 tak, že

a) základní výměra důchodu se zvyšuje o 110 Kč měsíčně,

b) procentní výměra důchodu se zvyšuje o 2,2 % procentní výměry důchodu, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje.

7. Již v odůvodnění rozsudků ze dne 20. 11. 2013, č. j. 3 Ads 15/2013 – 71 (ústavní stížnost proti tomuto rozsudku byla jako zjevně neopodstatněná odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 281/14), ze dne 22. 10. 2015, č. j. 2 Ads 121/215 – 49, a ze dne 13. 4. 2017, č. j. 1 Ads 171/2016 – 39 (jedná se tedy o ustálenou rozhodovací praxi), Nejvyšší správní soud vysvětlil mechanismus valorizace důchodů za použití termínu „*klouzavý rok*“. Klouzavý rok neodpovídá kalendářnímu roku, ale jeho počátek a konec je dán datem, ke kterému je vyplácen důchod. S ohledem na skutečnost, že důchodové dávky jsou vypláceny v různých výplatních termínech, klouzavý rok začíná a končí u různých pojištěnců odlišně. V případě žalobkyně, již je invalidní důchod vyplácen k 24. dni v měsíci, začíná klouzavý rok pro výplatu důchodu 24. ledna daného kalendářního roku a končí 23. ledna následujícího kalendářního roku. Uvedený klouzavý rok se uplatní nejen při výplatě důchodové dávky samotné, ale je třeba jej vztáhnout i na valorizaci (viz výše citovaný § 67 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, podle něhož jsou důchody valorizovány od splátky důchodu splatné v lednu).
8. V případě důchodu žalobkyně valorizovaného podle pravidel na rok 2017 žalobkyně obdržela 12 valorizovaných důchodových dávek. První důchodovou dávkou zvýšenou v souladu s nařízením vlády č. 325/2016 Sb. obdržela žalobkyně dne 24. 1. 2017 a poslední dne 24. 12. 2017 spolu s důchodem na období od 24. 12. 2017 do 23. 1. 2018. Z hlediska nominální hodnoty, která jí byla vyplacena, se její situace nelišila od důchodce, kterému náležel důchod ve shodné výši, ale jeho klouzavý rok začal 2. 1. 2017 a skončil 1. 1. 2018, přičemž poslední takto valorizovanou dávkou obdržel dne 2. 12. 2017. Jediným rozdílem je skutečnost, že žalobkyně obdržela jednotlivé důchodové dávky o 22 dní později než důchodce v popsaném modelovém příkladu. Podstatné však je, že pro každého důchodce je klouzavý rok stejně dlouhý a obsahuje stejný počet měsíců, v nichž jsou dávky valorizovány.
9. Je nepochybné, že pokud měna podléhá změnám své hodnoty, je hodnota určité konkrétní částky v různých dnech různá (lze si za ni v různé dny koupit různé množství statků). Za podmínek obvyklých v České republice (průměrná meziroční inflace mezi roky 1998 a 2017 dosáhla hodnoty 2,19 %; průměrná roční míra inflace činila v roce 2013 1,4 %, v roce 2014 0,4 %, v roce 2015 0,3 %, v roce 2016 0,7 % a v roce 2017 2,5 %) je však je vliv změny hodnoty peněz v časovém období necelého jednoho měsíce mezi nejčasnějším a nejpozdějším termínem výplaty důchodu na skutečný disponibilní příjem příjemce důchodu zcela marginální. Podobně tomu je v případě přerušení či zastavení vyplácení dávek (například v důsledku smrti příjemce). Zatímco některým příjemcům doběhne ke dni, kdy zanikne nárok na vyplácení důchodu, celý klouzavý rok nebo určitý počet splátek v rámci klouzavého roku, u později valorizovaných důchodů zde bude rozdíl právě o tolik dní, o kolik je posunuta valorizace, tedy opět rozdíl vzhledem k celkovým vypláceným částkám zcela marginální. Je-li zajištěno, že konkrétní den výplaty důchodu je příslušným orgánem stanoven za vyloučení kritérií diskriminační či jinak nelegitimní povahy a jedná-li se o rozdíl v datech výplaty nejvýše v řádu několika málo týdnů, lze rozhodnou právní úpravu za současných ekonomických podmínek České republiky považovat za ústavně konformní (srov. např. odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 2 Ads 121/215 – 49, body 17 a 18, či sdělení Veřejného ochránce práv ze dne 15. 1. 2015, sp. zn. 6562/2014VOP/PMJ). O ústavnosti § 67 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. a

valorizačních vyhlášek nezapochyboval v minulosti ani Ústavní soud (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. I.ÚS 281/14). Za těchto okolností nenalezl krajský soud žádný rozumný důvod pro předložení věci Ústavnímu soudu (čl. 95 odst. 2 Ústavy). Vhodnost, účelnost či sociální spravedlnost právní úpravy soud (a to ani Ústavní) zásadně neposuzuje, neboť tyto úvahy nepřísluší soudům, nýbrž zákonodárci, na něhož se musí případně žalobkyně se svými podněty obrátit. Jedná se totiž o otázky v podstatě politické, kam primárně spadá celá oblast tzv. sociálních práv (k tomu srov. např. bod 78 nálezu Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 2/08, a dále bod 90 odůvodnění nálezu ze dne 20. 5. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 1/08, či usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 9. 2013, sp. zn. III. ÚS 1312/13).

10. Stále opakované tvrzení, že v období od 1. 1. 2017 do 23. 1. 2017 nebyl důchod žalobkyni valorizován, je zavádějící. V souladu s výše popsány pravidly žalobkyně na toto období obdržela důchod dne 24. 12. 2016 podle pravidel předchozí valorizace. Na celkovou výplatu důchodu je třeba nahlížet jako na řadu po sobě jdoucích měsíčních dávek začínající od přiznání důchodu a pokračující dále do budoucnosti. Pokud se od jistého měsíce v této posloupnosti začne valorizovat, bude mít důchodce s dřívějším výplatním termínem peníze k dispozici dříve než důchodce s výplatním termínem pozdějším. Neznamená to však, že by na část valorizovaných prostředků nikdy nedosáhl.
11. Lze tedy shrnout, že všichni důchodci v souhrnu v rámci klouzavého roku obdrží shodných 12 důchodových dávek, jediným rozdílem mezi důchodci s různým termínem výplaty je skutečnost, že někteří dosáhnou na valorizované částky dříve, než jiní – budou tak mít valorizovanou důchodovou dávku k dispozici dříve (nikoli déle). Tato dílčí disproporce v postavení příjemců důchodu je vyvážena praktickou potřebou plynulého zajištění sociální podpory a není protiústavní.
12. Jelikož základní žalobní námitka nebyla důvodná, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
13. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Protože na náhradu nákladů řízení nemá právo ani úspěšná žalovaná (§ 60 odst. 2 s. ř. s.), rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 14. května 2018

Aleš Korejtko v. r.
samosoudce